

№ 27 орто мектебинин мамлекеттик тилди өнүктүрүү боюнча 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018, 2019-2020-окуу жылдарына карата аткарылган иштеринин отчет анализи

Кыргыз Республикасынын “Билим берүү жана мамлекеттик тил боюнча мыйзамынын” негизинде билим берүүнү өнүктүрүү

Аткаруучу: Кубанычбек кызы Калия

2015-2016-окуу жылынан 2019-2020-окуу жылдарынын аралыгында коомчулук менен бирге Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик тили” жөнүндөгү мыйзамын жана мамлекеттик тилди окутуунун “Билим берүү стандартын” ишке ашыруу максатында Бишкек шаарындагы №27 жалпы билим берүүчү орто мектебинде да бир топ иштер жүргүзүлүп келет.

Окутуу орус тилинде жүргүзүлгөн мектепте мамлекеттик тилди сапаттуу окутуу жана өнүктүрүү боюнча төмөндөгүдөй максаттар коюлган:

- Укук ченемдик актылардын негизинде: “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик тили жөнүндө” мыйзамы, Кыргыз Республикасында 2014-2020- жылдары мамлекеттик тилди өнүктүрүүнүн жана тил саясатын өркүндөтүүнүн улуттук программасы, Кыргыз Республикасынын Президентинин 2013-жылдын 1-июлундагы №155 “Кыргыз Республикасында мамлекеттик тилди өнүктүрүү жана тил саясатын өркүндөтүү боюнча чаралар жөнүндө” жарлыгы, Кыргыз Республикасынын өкмөтүнүн 2013-жылдын 5-мартындагы №114 “Мамлекеттик жана муниципалдык кызматчыларды мамлекеттик тилге окутуу жана иш кагаздарын жүргүзүүнү мамлекеттик тилге өткөрүү боюнча чаралар жөнүндө” токтому иш алып баруу
- Мамлекеттик Билим берүү стандартынын талаптарынан төмөн болбогон деңгээлде билим берүү программасын өздөштүрүү боюнча мамлекеттик тилди өнүктүрүү;
- Мамлекеттик тилди окутууда талапка ылайык инновациялык технологияларды колдонуу;
- Мугалимдердин шаардык жана райондук семинарларга үзгүлтүксүз барып туруусу жана өзүн-өзү өркүндөтүү аркылуу кесипчилик чеберчилигин өркүндөтүү;
- Мамлекеттик тил кабинеттерин заманбап технологиялары менен камсыздоо;

Милдеттери:

- Окуучуларды окугандарын, көрүп уккандарын туура түшүнүүгө үйрөтүү;
- Окуучуларды уккан окуясын, өз оюн, башынан өткөргөн окуяларын оозеки жана жазуу түрүндө түшүндүрүп бере алууга үйрөтүү;
- Кыргыз тилине болгон сүйүүсүн ойготуу, эрежелерди системалуу түрдө үйрөтүү жана кыргыз тилин аң-сезимдүү түрдө колдонууга жеткирүү;
- Дайыма пландуу түрдө окутууну көндүм адатка айландыруу;
- Окуучулардын сөз байлыгын өстүрүү;
- Кыргыз элинин маданий мурастарын таанытуу;
- Класстан тышкаркы иштерди уюштуруу;
- Кыргыз тилин окутуу процессинде окуучулардын кеп ишмердүүлүктөрүн өркүндөтүүгө шарт түзүү;
- Окуучунун жекече мүмкүнчүлүктөрүн, таанып билүүчүлүк кызыгууларын, керектөө муктаждыктарын эске алуу;
- Окуучулардын алган билимдеринин практикалык маанисин так аныктай алуусуна жана качан, кайсы учурда колдонууну билүүсүнө жетишүү;

- Кыргыз тилинин сөз байлыгын, грамматикалык түзүлүшүн жана адабий нормаларын
- өздөштүрүү;
- Окуучулардын коммуникативдик компетенцияларын өркүндөтүүгө артыкчылыктуу маани
- берүү;
- Сабак процессинде жандуу, максаттуу пикир алышууга өзгөчө көңүл буруу ж.б. талаптарды
- аткаруу.

Мамлекеттик тилди окутуу маселелерин ишке ашыруу үчүн мектепте төмөндөгүдөй багыттар боюнча иш алып баруу коюлган:

- Мектептин аталган окуу жылына карата түзүлгөн перспективдүү иш планында мамлекеттик тилди окутуу маселесинин педкеңешмеге коюлушу;
- Мамлекеттик тил боюнча усулдук бирикмесинин тандап алган усулдук темасынын үстүндө максаттуу иш алып баруусу;
 - Мектеп ичиндеги администрациялык көзөмөл;
 - Жаш адистер менен иш алып баруу;
 - Мугалимдердин кесипчилик чеберчилигин жогорулатуусу;
 - Класстан тышкары иш чараларды өткөрүү;

Мамлекеттик тилди окутуунун маселелери педкеңешмеде каралып, сын пикирлер, сунуштар айтылып, тематикалык докладдар окулуп, тийиштүү чечимдер кабыл алынып турат.

2015-2016-окуу жылында “Тил үйрөтүүнүн негизги өзгөчөлүктөрү жана аларды сабак өтүүдө максаттуу колдонуу” деген аталышта доклад окулуп, мугалимдер (Өсүкбаева А.А., Өскөналиева М.А., Замирбек кызы Гумушай) практикалык сабактарды педагогикалык жамаатка өтүшкөн.

2016-2017- окуу жылында “Салттуу сабактардан качып, сабактарга жаңычылдык киргизүү”, “Мультимедиялык техникалар кыргыз тили сабагында” деген аталыштагы докладдарды, сабактын фрагментин 208-кабинетте жалпы жамаатка Кулмамбетова Бурул Тайгашкаевна жана Шабданова Айзат Ашымовна өтүшкөн.

2017-2018- окуу жылында “Мамлекеттик тилди окутуудагы жаңылануулар, ийгиликтүү практикалар” темасында мамлекеттик тил боюнча директордун орун басары Ибраимова Р.У доклад окуп, практикалык сабак өткөн.

2018-2019- окуу жылында Өсүкбаева А.А. педагогикалык жамаатка кыргыз тилин экинчи тил катары окутуунун коммуникативдик методикасын демонстрациялоо максатында, педагогикалык жамаатка практикалык сабак өттү.

Ал эми быйылкы 2019-2020-окуу жылында «Окуучулардын активдүүлүгүн шыктандыруу» деген темада Шабданова А.А. педагогикалык жамаатка сабак өттү.

Талкуу учурунда педагогикалык жамаат кыргыз тилин окутуунун сапатынын жогорулап, жакшы көрсөткүчтөргө жетишип жаткандыгына токтолушту.

Педкеңешменин жүрүшүндө төмөнкү маалыматтар айтылды:

Бүгүнкү күндө мектепте кыргыз тилин окутууга болгон мамиле түп тамырынан бери өзгөрүүдө. Кыргыз тилин окутуунун сапатын жакшыртуунун негизги көрсөткүчтөрү болуп окуу китебинин мыкты сапаты, натыйжалуу метод жана өз ишин билген чыгармачыл мугалимдерди даярдоо болуп саналат. Мамлекеттик тил мугалимдери баары квалификациясын жогорулатуу курсунан өтүшүп, “Коммуникативдик методиканын негиздери. Базалык курс.” Сертификатына ээ болушкан.

Кыргыз тилин экинчи тил катары окутуу боюнча эки стандарт кабыл алынды:

1. Окутуу орус, өзбек, тажик тилдеринде жүргүзүлгөн мектептердин 1-4-класстары үчүн кыргыз тили боюнча предметтик стандарт
2. Кыргыз Республикасынын жалпы билим берүүчү уюмдарынын 5-9-класстары үчүн окутуу орус, өзбек, тажик тилдеринде жүргүзүлүүчү мектептердин кыргыз тили боюнча предметтик стандарт .

Ошондой эле окутуу кыргыз тилинде жүргүзүлгөн мектептер үчүн кыргыз тилинин стандарты кабыл алынды.

Кабыл алынган жаңы стандартка ылайык, 5-6-класстар үчүн жаңы муундагы китептер даярдалды. Мектептерге басма нускасы таратылып берилди. Окуу китептери апрабациялоодон ийгиликтүү өтүп, мектеп мугалимдери тарабынан жактырылды, мазмундук жана сапаттык жагынан жакшыртылгандыгы белгиленди.

Кыргыз тилин окутууда буга чейин грамматикага негизги басым жасалып, окуучулар практикалык жактан пикир алышууда, өз оюн жеткире билүү, сабаттуу, логикалуу ой жүгүртө билүү жаатында кыйналып келишкен. Бүгүнкү күндө тилди үйрөтүү, окутуу боюнча кыргыз тили мугалимдерибиз жаңы тажрыйбаларга ээ болушуп, окутуунун жаңы ыкмаларын пайдаланып жатышат. Тагыраак айтканда, кептик таянычтар аркылуу пикир алышууга басым жасалып, 5 субтест боюнча (сүйлөө, угуу, айтып берүү, жазуу, грамматика) окуучулардын көндүм, жөндөмдөрүн өнүктүрүү жана тилди билүү деңгээлдерине жараша иш алып барышууда.

Кыргыз тилин экинчи тил катары окутууда тилди билүү деңгээлдерине жараша иш алып баруу милдети коюлган.

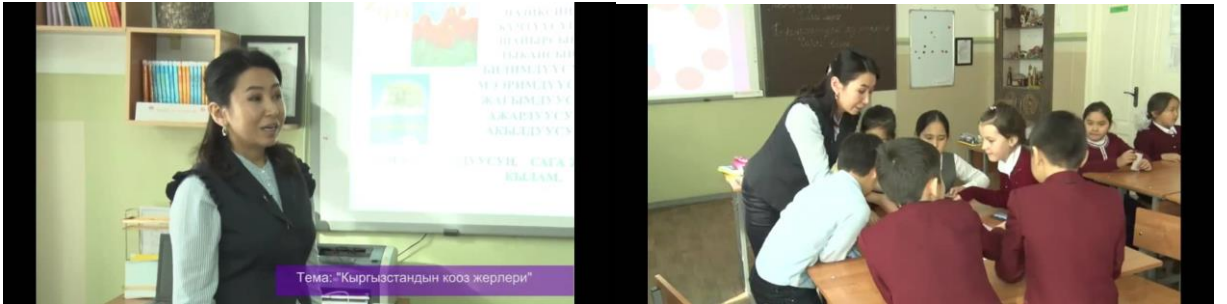
A1 – баштапкы деңгээл - 1-4 класстар;

A2 – калыптануу деңгээли - 5 -9- класстар;

B1 – орто деңгээл – 10 – 11- класстар.

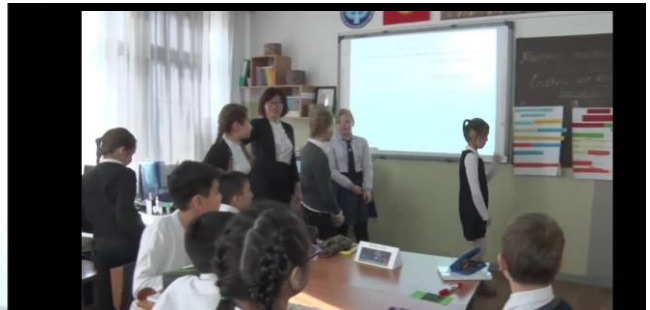
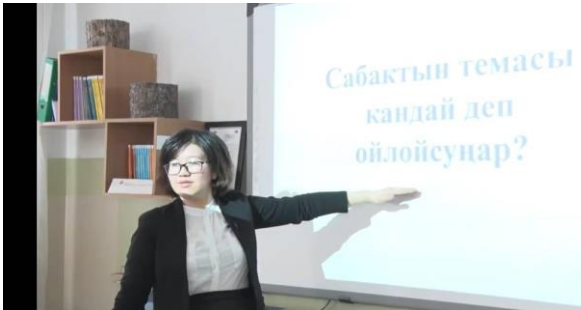
Акыркы беш окуу жылына салыштырмалуу мамлекеттик тил мугалимдеринин тилди окутуунун усулдарын жакшы өздөштүрүп, чеберчиликтеринин өсүп жаткандыгы байкалууда. Ага себеп алардын ар бир окуу жылындагы өзүлөрүнүн жетишкендиктерин жана кемчиликтерин анализдеп, жакшы усулдук табылгаларын, сабактын иштелмелерин база катары топтоп, бири- бирине тажрыйбаларын алмашып иштеп жатышкандыгында. Буга мисал катары айта кетсек, мугалимдерибиз Кубанычбек кызы Калия, Өсүкбаева Аида, Өскөналиева Мөөржан, Ибраимова Рахат ЭЛТР телеканалына (репортёр Карыбекова Калия) кыргыз тилин экинчи тил катары окутуун предметтик стандартына ылайык коммуникативдик методиканын негиздерине таянуу менен сабак беришти.

Өскөналиева Мөөржан Айтбековна (<https://www.youtube.com/watch?v=Au4W0OZXqcs>)

Өсүкбаева Аида Асангазиевна <https://www.youtube.com/watch?v=WMgN4Oo5PHU>

Кубанычбек кызы Калия <https://www.youtube.com/watch?v=G3BeUcXKz7o>

Ибраимова Рахат Уметбековна https://www.youtube.com/watch?v=Z_QiCz3n9VA

Көп тилдүү билим берүү долбоорунун алкагында тажрыйба алмашуу максатында мамлекеттик тил боюнча директордун орун басары Ибраимова Р.У. Казакстан республикасынын Алматы шаарында өткөрүлгөн Аймактык (Орто Азия) окууга катышып, сертификат алып келди. Ал жакта Алматы шаарындагы айрым мектептерге барып, андагы мамлекеттик тилди окутуу маселелери менен таанышып, тажрыйба алмашуу болду.

Мугалимдердин кесипчилик чеберчилигин жогорулатуусу райондук жана шаардык семинарлар, Билим берүү академиясынын квалификацияны жогорулатуу курстары аркылуу

ишке ашып турат. Андан тышкары усулдук кеңешмелерде усулдук окуулар, тажрыйба алмашуу да өз жардамын берет. Манас- Түрк университетинин чет тилдер (кыргыз тили) кафедрасы менен тыгыз байланышта болуп, андагы методикалык материалдар, укма, көрмө аудио- видео тасмалар менен камсыз болуп келишет.

Мамлекеттик тил усулдук бирикмеси “Мектеп- ийгиликтүү өзүн-өзү калыптануусу үчүн окуучулардын жөндөмдүүлүктөрүн өркүндөтүүчү аймак” деген мектептин жалпы усулдук темасынын үстүндө иш алып баруусун улантты. Буга чейин дагы усулдук бирикменин мүчөлөрү жакшы жетишкендиктерге жетишип, сабактарынын иштелмелери газета- журналдарга басылып, мактоо баракчаларына ээ болуп келишкен.

Окутуунун ийгиликтүүлүгү анын максаттарынын кандай болушуна жана материалдык мазмунуна гана көз каранды эмес, ал ошондой эле коюлган максаттарга жетишүүнүн жолу кандай болушуна башкача айтканда окутуу методунун кандай экендигинен да көз каранды.

Окутуу методу – окуучулардын жөндөмдүүлүгүн жана акыл күчүн өстүрүүчү билим берүүнүн мазмунун камсыз кылуучу мугалим жана окуучунун удаалаш өз ара аракеттенишүүлөрүнүн системасы. Ушундан улам мамлекеттик тил усулдук бирикмеси мугалимдери менен 2015-2020-окуу жылдарында төмөндөгү үч багыттын негизинде иш алып барды.

- Мугалимдер менен иш алып баруу
- Мектеп ичиндеги көзөмөл
- Класстан тышкаркы иш чаралар

Усулдук бирикменин мамлекеттик тил мугалимдеринин курамы 2019-2020-жылынын жыл жыйынтыгында 11 кишиден турат.

Бегалиева Нургул Жээнбаевна мамлекеттик тил боюнча директордун орун басары

Кубанычбек кызы Калия усулдук бирикменин жетекчиси

Болотканова Чынара Жаныбековна жогорку категориядагы мамлекеттик тил мугалими

Кайыкеева Кенже Сатылгановна 1 – категориядагы мамлекеттик тил мугалими

Кулмамбетова Бурул Тайгашкаевна 1-категориядагы мамлекеттик тил мугалими

Шабданова Айзат Ашымовна мамлекеттик тил мугалими

Өскөналиева Мөөржан Айтбековна мамлекеттик тил мугалими

Өсүкбаева Аида Асангазиевна мамлекеттик тил мугалими

Замирбек кызы Гүмүшай мамлекеттик тил мугалими

Макибаева Асел Сабырбековна мамлекеттик тил мугалими

Манапбаева Айжан Токтогуловна жаш адис

Жаш адистерге насаатчы мугалимдерди бекитүү усулдук бирикменин негизги функциясы. Бекитилип берилген жаш адистер менен жогоруда көрсөтүлгөн жылдар аралыгында тажрыйбалуу мугалимдер: Болотканова Чынара Жаныбековна, Кайыкеева Кенже Сатылгановна, Бегалиева Нургул Жээнбаевна, Шабданова Айзада Ашымовна, Кулмамбетова Бурул Тайгашкаевна болду. 2015-2016-окуу жылдарынан баштап, жаш адис катары иштеп баштаган мугалимдер, насаатчыларынын, мамлекеттик тил боюнча директордун орун басарынын жетектүүсү менен журнал толтуруу иштеринен баштап, балдарга интерактивдүү сабак өтүү ыкмаларына чейин үйрөнүштү.

Бул жылы 2015-2016-окуу жылында мамлекеттик тил усулдук бирикмеси 5 жылдык: “Окутуу орус тилинде жүргүзүлгөн класстарда мамлекеттик тилди окутууда окуучулардын жөндөмдүүлүктөрүн өстүрүүнүн жана аны ийгиликтүү ишке ашыруунун үстүндө иш алып баруу”, - деген усулдук темасын жыйынтыктады.

Ар бир окуу жылында усулдук бирикме алдына төмөндөгүдөй максаттарды жана милдеттерди койгон:

- Мугалимдердин чыгармачыл чөйрөсүн кеңейтүү
- Окуучулардын дүйнө таанып билүүсүн өстүрүү, өз алдынча иштөөсүн калыптандыруу жана практикада колдоно билүүгө үйрөтүү
- Мыкты окуучулар менен долбоорлорду иштеп жайылтуу
- Тегерек стол , семинарларды уюштуруу
- Мугалимдердин өзүн – өзү боюнча лекцияларды, докладдарды уюштуруп, аны усулдук бирикменин кеңешмесинде талкулоо
- Мугалимдердин квалификациясын жогорулатуусу (КББА, райондук ,шаардык семинарларга жана усулдук окууларга катышуу)
- Жаш адистерге насаатчы мугалимдерди бекитүү

Усулдук бирикменин милдети:

- Ачык сабактарды класстан тышкары иштерди уюштуруу

- Жаңы технологиялардын негизинде сапаттуу билим берүүнү жөнгө салуу
- Алдынкы мугалимдердин тажрыйбаларын жайылтуу
- Долбоор, программалар менен иштөөнү камсыз кылуу
- Мугалимдердин сабактан тышкаркы учурда чыгармачылыгын өнүктүрүүчү борборлорун уюштуруу
 - Мектеп ичиндеги текшерүүдө билим берүүнүн жыйынтыгы менен тааныштыруу.
 - Түрдүү типтеги сабактардын структуралары менен тааныштыруу
 - Предметтик жумалык өткөрүү
 - Билим берүүдө техникалык базаны чыңдоону талапка ылайык көрсөтмө куралдарды колдоно билүүгө багыт берүү
 - Класстан тышкаркы иш-чараларды уюштуруунун жолдору менен тааныштыруу

Ар бир мугалим өзүн-өзү өркүндөтүү боюнча ар түрдүү темалардын негизинде иш алып барышты жана жылдык планга ылайык усулдук бирикме ичинде ар кандай иш чараларды өткөрүштү. (таблица № 1)

Усулдук бирикменин темасы: “Окутуу орус тилинде жүргүзүлгөн класстарда мамлекеттик тилди окутууда окуучулардын жөндөмдүүлүктөрүн өстүрүүнүн жана аны ийгиликтүү ишке ашыруунун үстүндө иш алып баруу”			
Мугалимдин аты жөнү	Мугалимдин өзүн-өзү өркүндөтүү темасы (доклады, иштелмелери)	Кайда окулду	Отчеттун формасы (презентация, доклад электрондук жана басма түрүндө)
Өсүкбаева Аида Асангазиевна	Укма көрмө каражаттардын негизинде окуучулардын туура сүйлөө кебин жөнгө салуу (интерактивдик тактада сабак өткөрүлдү) Тексттердин топтому. Көнүгүү иштери	педкеңешмеде 9,11-класстар	презентация, слайд, электрондук басма Электрондук жана басма түрүндө

Кайыкеева Кенже Сатылгановна	Билим берүүнүн заманбап технологиялары мугалимдин иш практикасында (доклад)	Усул.кеңешмеде	Электрондук форма
	Тесттик иштер	6-класстар үчүн	Электрондук форма
Болотканова Чынара Жаныбековна	Кыргыз тили жана адабият сабактарында жаныча билим берүү технологияларын колдонуу. (доклад)	Усулдук кеңешмеде	Доклад(электрондук басма түрүндө)
Шабданова Айзат Ашымовна	“«Кыргыз тилин коммуникативдик метод менен окутуу»	педкеңеште	Электрондук жана басма түрүндө, презентация
	Кыргыз тили жана кыргыз адабияты боюнча тесттердин топтому.	7- класстар	Электрондук жана басма түрүндө
	Кыргыз тилинен күндөлүк планы.	7- класстар	Электрондук жана басма түрүндө
	Пилоттук жана контролдук класстарга тесттик иштелмелерди иштеп чыктым	7 аб-класстары	Электрондук жана басма түрүндө

	Пилоттук класска сабактын электрондук иштелмесин иштеп чыктым	7 а -класс	Электрондук жана басма түрүндө
Кулмамбетова Бурул Тайгашкаевна	Окуучулардын сүйлөө кебин көркөм окуу жана жомоктор аркылуу жөнгө салуу (доклад) “Салттуу методдордон качуу”	Усулдук бирикмеде	Электрондук жана басма түрүндө
Кубанычбек кызы Калия	«Башталгыч класстарда кыргыз тилин окутууда окуучулардын кептик көндүмдөрүн калыптандыруунун жолдору»	Усулдук кеңешмеде	Электрондук жана басма түрүндө
Макибаева Асел Сабырбековна	Текст менен иштөөнүн жаңыча усул ыкмаларын колдонуу менен кыргыз тилин окутууда окуучулардын ой-жүгүртүүсүн өстүрүү	Усулдук бирикмеде	Доклад (теория), Презентация (комп.)
Өскөналиева Мөөржан Айтбековна	9- класстардын кыргыз тилин окутууда кырдаалдык негизде сүйлөө кебин өстүрүү	Усулдук бирикмеде	Доклад (теория), Презентация (комп.)
Замирбек кызы Гумушай	“Оюн аркылуу башталгыч класстардын жөндөмлүүлүгүн арттыруу”	Усулдук бирикмеде	Доклад (теория), Презентация (комп.)
Манапбаева Айжан	5-класстарда текстти окутуунун жолдору	Усулдук бирикмеде	Доклад (теория),

Токтогуловна			Презентация (комп.)
--------------	--	--	---------------------

Мектепте окутуу орус тилинде жүргүзүлгөнүнө карабастан жаш адистер билим берүү системасында окуучулар менен педагогикалык техникага, педагогикалык жөндөмдүүлүккө өзгөчө маани беришүүдө. Мисалы: мимика, речти колдонуусу, өзүн-өзү башкаруусу, коммуникативдүүлүк, динамизм, эмоционалдуу туруктуулук.

Усулдук бирикме мектеп ичиндеги көзөмөлдү уюштуруу менен бирге өз убагында төмөндөгүдөй иш-чараларды алып барды.

Ар бир окуу жылында мугалимдер мектеп ичиндеги көзөмөл жүргүзүп келишти. Башталгыч звенодо, ортоңку звенодо, жогорку класстар аралыгында иштеген мугалимдер ар бир чейректи жыйынтыктап, окуучулардан текшерүү иштерди алып, билим сапаттарын текшерип келишти.

Окуучулар өзгөчө орфографиялык каталарды жана катар келген үнсүздөрдү жазууда одоно каталарды кетиришкен. Келтирилген каталардын үстүнөн иштөө иштери кийинки окуу жылдарында эске алынып келди.

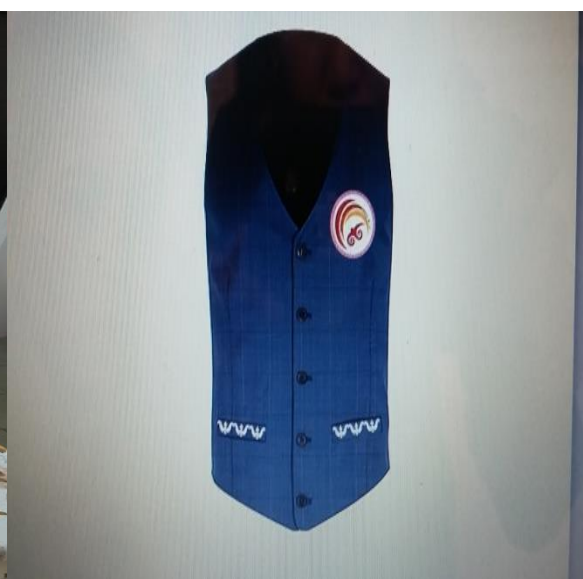
Негизги максат болуп окуучуларды катасыз жазууга үйрөтүү болуп саналат. Ал эми аларды катасыз жазууга үйрөтүш үчүн, алардын сүйлөө речин, окуп түшүнүүсүн, угуу сезимдерине да көңүл буруш керек. Анткени тамгаларды, сөздөрдү жана сүйлөмдөрдү катасыз жазууда, үйрөнүүдө булардын ар биринин өзүнчө маанилери бар, башкача айтканда оозеки айтылган сөздөрдүн тыбыштык составын угуу аркылуу жакшы ажырата албаса, аларды тамгалык белгиси боюнча туура жазууга үйрөтүү кыйын. Андан тышкары тил үйрөтүүнүн усул- ыкмаларын максаттуу пайдалануу зарылдыгы келип чыгууда. Бөтөн тилдүү окуучуларга кыргыз тилин окутууда угуп түшүнүү, көрүп түшүнүү жана окуп түшүнүү усулдарын колдонуу мезгилдин талабы болуп турат.

Жыл сайын мектепте окуучулардын илимий-изилдөө долбоорлору болот.

Анда мамлекеттик тил боюнча да түзүлгөн долбоорлор катышат. Долбоор үстүндө иш алып барууда мугалимдерибиз жылдан жылга такшалып, долбоорлору мектептин башка усулдук бирикмелеринен кем калбаган деңгээлге чыгып жаткандыгы кубандырбай койбойт. Буга чейин айрым долбоорлор мугалим тарабынан жазылып, окуучу жөн гана окуп койгон

учурлар болсо, азыр окуучулардын өзүлөрү кызыгуу менен маалымат чогултушуп, кыргыз тилинде жактап жатышат. Бул да болсо быйылкы окуу жылындагы кыргыз тили усулдук бирикмесинин жетишкендиктери.

2015-2016-окуу жылында мугалимдерге ийгилик жылмайды. “Кыргыз улуттук кийимдеринин айрым элементтерин мектеп формасына түшүрүү” деген теманын алкагындагы долбоор менен 1-орунга ээ болдук.

Жыл сайын окуу планынын негизинде 23-сентябрь мамлекеттик тил майрамына, улуттук адабият күнүнө, Ак калпак күнүнө, КРнын желегин кабыл алуу күнү, декада, Нооруз майрамына арналган салтанат уюштурулуп, бул чакан кечени окуучулар өздөрүнүн чеберчиликтери, таап билүүлөрү, тилибизди даңктаган ырларды жаттоо, көркөм айтуу, конкурстук программаларды уюштуруу менен өз салымдарын кошуп келишти. Өткөрүлгөн иш чаралар боюнча сүрөттөр сүйлөсүн:

Тематикалык стен-газеталарды тартууга тапшырмалар берилип, мыкты тарткан класс ардак баракчалар менен сыйланышып турду.

Мамлекеттик жана коомдук ишмер Ахматбек Сүйүнбаевдин 95 жылдык мааракесине карата “Элеси эсибизде” аттуу иш чара өткөрүлдү. Мугалимдер жана окуучулар менен биргеликте тегерек стол уюштурулуп, коомдук ишмер Ахматбек Сүйүнбаевдин эмгектери боюнча конференция өткөрүлдү. Конференцияга жогорку класстын окуучулары активдүү катышты. Ал эми 4-декабрь “Манас” күнү деп жарыяланганына байланыштуу мектепте бир

айлык көргөзмө уюшулуп, “Манас эпосу – кыргыз элинин туу чокусу” – деген аталышта чоң иш чара өткөрүлдү. Иш-чарага башталгыч класстардын окуучуларынан жогорку класстын окуучуларына чейин катышышты. Таланттуу балдар өз өнөрлөрүн көрөтүшүп, “Манас” эпосунан үзүндүлөр айтылды. Жакшы айткан үч окуучуга мектеп тарабынан мактоо баракчалары берилди.

“Манас” эпосунун күнүнө карата өткөрүлгөн иш чарадан:

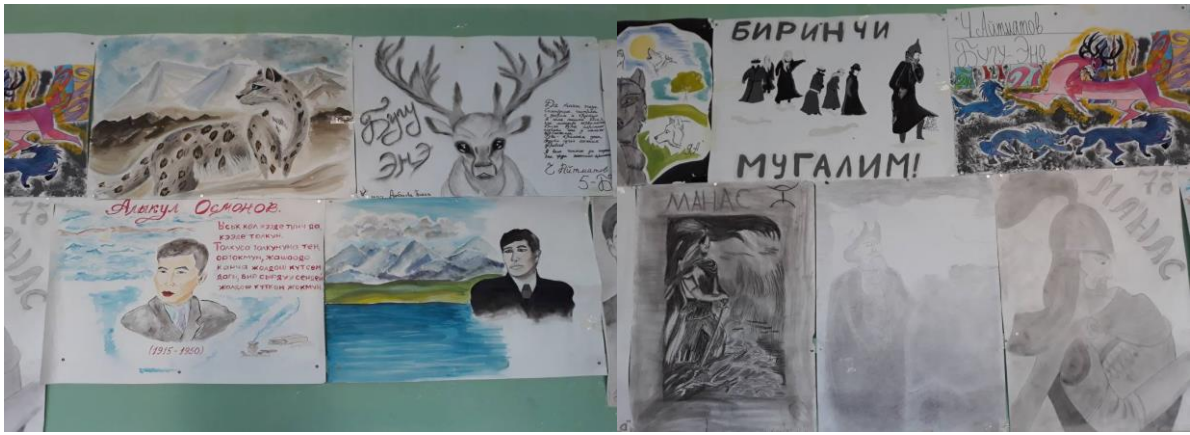

2016-2018-окуу жылындагы план боюнча кыргыз тили жана адабияты мугалимдери даярдаган улуттук адабият күнүнө арналган «Улуттук адабият күнү» аталышындагы

салтанаттуу кечен болуп өттү. Бул кечеде кылымдан-кылымга, замандан-заманга, жыл жаңырса да адабият төрүндө бийик атка да, затка да ээ болгон чыгарма болуп сактала турган – «Манас» эпосу. Кайталангыс таланты, философиясы, ой жүгүртүүсү, чыгармалары менен бири-биринен айырмаланган залкар жазуучу Чыңгыз Айтматов жана таланттуу акын Алыкул Осмоновдун жаркын элесине арналды. Окуучулар кеченин алкагында Манас айтышып, Чыңгыз Айтматовдун чыгармаларынан сахнаштырып сценка көрсөтүшсө, Алыкул Осмоновдун ырларынан көркөм окушту.

5-11-класстар арасында сүрөт тартышып, стен газеталарды чыгарып, байгелүү орундарга ээ болушту.

2018-2019- окуу жылында “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик тили жөнүндө” Кыргыз Республикасынын мыйзамынын кабыл алынгандыгынын 29 жылдыгы жана Ч.Айтматовдун 90 жылдыгына карата жарыяланган “Тил жана Айтматов” үч айлыгынын алкагында аталган мектепте да иш чаралар атайын түзүлгөн иш пландын негизинде өткөрүлдү.

Иш чаранын планы директор алдындагы кеңешмеде каралып, жалпы педагогикалык жамаатка жеткирилди. Түзүлгөн иш пландын негизинде төмөнкүдөй иштер аткарылды.

- “Тил жана Айтматов” үч айлыгынын алкагында мектеп макал- лакап, учкул сөздөр менен таризделди;

- “Тил жана Айтматов” үч айлыгынын алкагында кабинеттерде бурчтар уюштурулду;
- Сүрөт, дубал- гезиттердин сынагы жарыяланып, мыкты деп табылган сүрөттөр райондук иш чарада көргөзмөгө коюлду;

- “Каармандар сүйлөйт” көркөм окуу сынагы өткөрүлүп, мыкты деп табылган катышуучулар райондук “Кыргыз ыры- жүрөк ыры” кароо- сынагына катышышты. Биринчи май райондук муниципалдык администрациясы тарабынан өткөрүлгөн иш чарага активдүү катышышып Ардак грамотага ээ болушту:

Райондук көркөм окуу кароо- сынагы. 1-Б классынын окуучусу Жантөрө даярдаган мугалими жана 8- класстын окуучулары даярдаган мугалим аты- жону мыкты деп табылып райондук сынакка катышышты.:

- “Айтматовдун чыгармалары сахнада”-класстан тышкаркы иш чаралар уюштурулуп, анда жазуучунун чыгармаларынан сахналаштырылган кароо- сынак өткөрүлдү. Бул кароо- сынактын мыктысы деп табылган 6- класстын окуучуларынын аткаруусундагы “Маңкурт баяны” райондук кароо- сынакка катышышты, даярдаган мугалими Кайыкеева Кенже Сатылгановна активдүү катышуучу катары Биринчи май райондук Билим берүү борборунун Ардак грамотасына ээ болду.

“Маңкурт баяны” 6- класстын окуучулары. Даярдаган мугалими **Кайыкеева Кенже Сатылгановна**

“Биринчи мугалим” 9- класстын окуучулары. Даярдаган мугалими Өсүкбаева Аида Асангазиевна

“Атадан калган туяк” 5- класстын окуучулары. Даярдаган мугалими Кубанычбек кызы Калия.

- “Ч.Айтматовдун чыгармалары- улуттук мурас” окуучулардын илимий изилдөө долбоорлору мектеп ичинде өткөрүлүп, кыргыз тили мугалими Өсүкбаева А.А. даярдаган **““Манас” жана Чыңгыз”** долбоору райондук сынакка катышты. Активдүү катышуучу катары Өсүкбаева А.А. Биринчи май райондук Билим берүү борборунун Ардак грамотасына ээ болду.

- Үч айлыктын алкагында окуучулар маданий жайларга (музейлерге, театрда, филармонияга) барышты, жолугушуулар уюштурулду:

Мектептин китепканачысы жана кыргыз тили мугалими Сабирбаева А. Б. Фрунзе музейинин кызматкерлери менен биргеликте иш чара өткөрдү. Ал иш чарага жазуучунун уулу Аскар Айтматов чакырылды.

Окуучулар А.Осмонов атындагы мамлекеттик китепканасына барышып, жазуучунун чыгармачылыгы менен жакындан таанышышты.

Үч айлыктын алкагында пландалган иштердин бардыгы сапаттуу жана жогорку деңгээлде аткарылды. Бул иш чарага мектеп жамаатынын бардыгы катышып, окуучулар арасында Айтматовдун чыгармаларына болгон кызыгуулары артты десек да болот.

Үч айлыктын жыйынтыгы чыгарылып “Айтматовдун чыгаандыгы эмнеде?” деген аталыш менен жыйынтыктоо аземи өткөрүлүп, анда активдүү катышкан окуучуларга Ардак грамоталарды мектептин директору Носинова Б.Ш. ыйгарды. Бул жыйынтыктоо ишин уюштурууда мугалимдер Бегалиева Н.Ж. (усулдук бирикменин жетекчиси), Кубанычбек кызы Калия, Кайыкеева К.С., Кулмамбетова Б.Т.өздөрүнүн уюштуруучулук таланты менен өзгөчөлөнүштү, ал эми Өсүкбаева А.А. техникалык жактан коштоону абдан жогорку деңгээлде даярдагандыгы менен көпчүлүктүн мактоосуна арзды.

“Айтматовдун чыгаандыгы эмнеде?” жыйынтыктоо аземинен сүртүмдөр

Жыл сайын өткөрүлгөн он күндүктүн негизги максаты:

- жаш адистер өз билимдерин өркүндөтүүгө жана иш билгиликтерин жогорулатууга, ошондой эле окутуудагы жана тарбия берүүдөгү инновациялык технологияларга ээ болууга умтулуу.

Мугалимдердин кесиптик өнүгүүсүнүн теориясында, негизги фактор катары окуу мүмкүнчүлүктөрү көрсөтүлгөн. Бул үчүн натыйжалуу чөйрө – окуучу жана окутуучу.

19-ноябрдан 3-декабрдын аралыгында мамлекеттик тил бирикмесинин он күндүгү болуп өттү. Бул аралыкта усулдук бирикменин мугалимдери тарабынан конкурстар, ачык сабактар, класстан тышкаркы иш чаралар өткөрүлдү. Конкурстарга токтоло кетсек:

«Айтматовдун чыгармалары жаш жеткинчектин көзү менен» аттуу сүрөт көргөзмөсү 5-11-класстар арасында жарыяланып

окуучулар тарабынан тартылган сүрөттөр фойеге уюштурулган сүрөт көргөзмөсүнө коюлду. Сүрөттөр окуучунун жаш өзгөчөлүгүнө жараша тартылган. Конкурстун жыйынтыгын атайын түзүлгөн комиссиянын чечими менен I, II, III- орундар ыйгарылды. 5-класстар арасында I-орун Третьякова Александрага 5-Б класс, II-орун Усубалиев Тилекке 5-В класс, III-орун Болотбек кызы Чолпонго 5-Г класс ыйгарылды. 6-класстар арасында I-орун Кайыпбекова Мээзатка 6-В класс, II-орун Садырова Айдайга 6-А класс, III-орун Якупбаева Шахзадага 6-Б класс ыйгарылды. 7-класстар арасында I-орун Жуманалиева Аруукеге 7-В класс, II-орун Джаманкулова Нагимага

7-Г класс, III-орун Лузгина Янага 7-А класс ыйгарылды. Жогорку класстар арасында I-орун Добулбекова Маликага 11-В класс, II-орун

Воззохова Аминага 10-А класс, III-орун Юн Амантурга 8-А класс ыйгарылды.

«Ч.Айтматовдун чыгармалары түбөлүктүү» аттуу дубал газеталар конкурсу да жогорку деңгээлде өткөрүлдү. Өзгөчө жогорку класстар улуу жазуучубуздун чыгармалары менен тааныш экендигин ушул конкурс аныктагандай. Дубал газеталар конкурсуна баардык класстар катышышты. Өтө кызуу талаш менен I-орун 11-А класска, II-орун 8-Г класска, III-орун 6-Г класска ыйгарылды.

«Тил жана Айтматов» үч айлыгынын алкагында мектепти макал-лакап, учкул сөздөр менен тариздөө 10-11 класстар тарабынан ишке ашырылды. Мектептин ар бир кабинетинин каалгаларына жана коридорлорго өтө чоң изденүү менен даярдалган тарбиялык мааниси терең макал-лакап, учкул сөздөрдү маанисине жараша сүрөттөрү менен илишти.

Он күндүктүн алкагында мамлекеттик тил бирикмесинин мугалимдери ачык сабактарды өтүштү.

Кайыкеева К. С. Кептик тема: Ата-энем ким болуп иштейт. Гр. Тема Этиш

Болотканова Ч.Ж. Кептик тема: Мен келечекте ким болгум келет?

Гр. тема: Этиштин жек жана көптүк саны

Түлекеева Ж.Т. тема: Этишти кайталоо. Сөз өстүрүү

Шабданова А.А Гр. тема Каалоо тилек ыңгай Кептик тема “Айлыгы көп кесиптер”

Макибаева А.С. Кеп тема: Чыпалак бала Гр. тема: Кимдин? Эмненин? Илик жөндөмөсү

Кубанычбек кызы К. Кеп тема: Ар бир кесип маанилүү

Гр. тема: Зат атоочтун табыш жөндөмөсү

Өсүкбаева А.А. Кептик тема: Кыш Гр. тема Бир өңчөй мүчөлөр

Кулманбетова Б.Т. Тема Тоголок Молдо өмүр баяны.

Ачык сабактан тышкары усулдук бирикменин мугалимдери тарабынан класстан тышкаркы иш чаралар өтө жогорку деңгээлде даярдалган. Ушул эле он күндүктүн алкагы менен даярдалган класстан тышкаркы иш чаранын негизинде биздин мыкты деген окуучуларыбыз Айтматовдун үч айлыгында жарыяланган конкурстарга катышып сыйлуу белектерге жана татыктуу орундарга ээ болуп кайтышты. Атай кетсек №18 орто мектепте болуп өткөн “Кыргыз ыры-жүрөк сыры” аттуу көркөм окуу конкурсуна мугалим Бегалиева Нургуль Жээнбаевна тарабынан даярдалган 8-Акклассынын окуучулары Берикбаева Айбийке, Айбек кызы Жазина катышышты. Район арасындагы “Ала Тоодон үн салган Айтматов” мыкты дил баян конкурсуна мугалим Кубанычбек кызы Калия тарабынан даярдалган 10-класстын окуучулары Сталбеков Кубат, Рыспаев Нурдин, Шакирова Асель катышып грамоталарга ээ болушту. Ошондой эле алдыңкы окуучуларыбыз Берикбаева Алия, Берикбаева Айбийке №13 МТУда өткөрүлгөн Тегерек столдо активдүү катышкандыгы үчүн сыйлуу белектерге жана ыраазычылык катына ээ болуп кайтышты. Өсүкбаева Аида Асангазиевнанын жетекчилиги астында 9-Г класстын окуучулары “Манас жана Айтматов” илимий-изилдөө долбоорун даярдап райондук конкурска катышып мактоо баракчаларына ээ болушту. “Жаш артист” кароо сынагына 6-Г классынын окуучулары “Найман эне” чыгармасынан үзүндү даярдашып, жигердүү катышкандыгы үчүн райондук конкурста II-орунга татыктуу болушту.

Он күндүктү жыйынтыктоо мектептин жыйын залында өткөрүлүп ага мектеп мүдүрү Носинова Бермет Шариповна, мектептин мугалимдери, окуучулары катышты жана “Жаш артист” кароо сынагынын жеңүүчүлөрү тарабынан даярдалган улуу жазуучубуз Ч.Айтматовдун чыгармаларынын негизинде “Каармандар парадын” тартуулашты. Аягында

мектептин окуучуларынан турган 30 Жаш манасчы “Манас” эпосунан үзүндү айтып беришти. Он күндүк иш чарага активдүү катышкан окуучулар ар кандай номинациядагы грамоталар менен сыйланышты.

“21- февраль- Эл аралык эне тил күнүнө” карата да мектепте чоң фестиваль өткөрүлдү. Анда 5-7- класстар арасында ар улуттун каада- салты, маданияты көрсөтүлдү.

Окуучуларды патриоттуулукка, мекенчилдикке, эл-жерин сүйүүгө тарбиялоодо **Туу жана Ак калпак** күндөрүн өткөрүү чоң мааниге ээ.

“Нооруз” майрамы абдан салтанаттуу, 9-11-класстардын окуучуларынын массалык катышуусунда өттү. Майрамга карата “Көчмөндөр оюну” өткөрүлүп, дене тарбия мугалимдери тилчи мугалимдер менен бирдикте иш алып барышты.

Ал эми 5-8-класстар арасында “Нооруз” майрамы мектептин жыйын залында

белгиленди

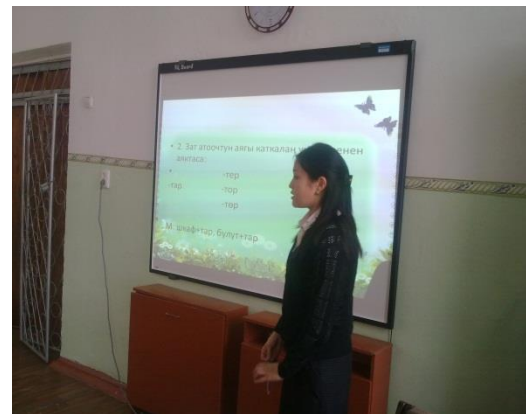
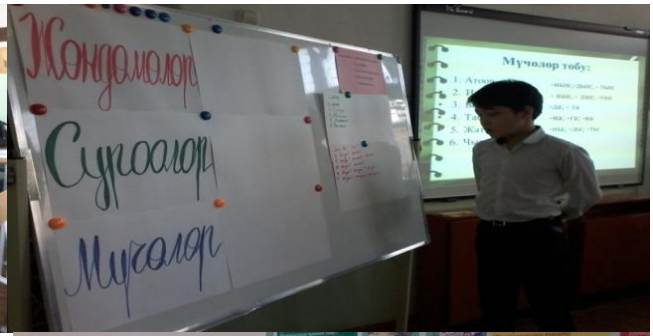
Нооруз майрамына карата чыгарылган дубал гезиттер:

Жогорудагы мисалдар сыяктуу мамлекеттик тил боюнча мектептен класстан тышкаркы иштерди, тактап айтканда, адабий кече, адабий музыкалык кече, жолугушуу, диспут, викториналар, сахналык оюндарды коюу сыяктуу иш чаралар уюштурулуп турат жана окуучулардын тил үйрөнүүсүнө өбөлгө түзөт. Бул иш чараларды өткөрүүдө мугалимдер мамлекеттик тилде таза, туура, так, эркин, көркөм сүйлөөнүн үлгүлүү деңгээлине жетишүү, ошону менен бирге кыргыз тилинин ээси болгон кыргыз элинин каада- салт, үрп- адат, улуттук майрамдарын даңазалоо максатын көздөп келишет. Бирок акыркы эки жылга салыштырмалуу мугалимдердин иш чараларды өткөрүүдө анын эстетикалык жасалгасына, музыкалык коштоосуна (эгер керек болсо), окуучулардын сырткы келбетине (кийимине), сахнада өзүн алып жүрүү маданиятына тийиштүү көңүл бура баштаганы байкалды. Мугалим биринчи кезекте окуучуларга үлгү жана тарбиячы экенин эстен чыгарбашы зарыл.

Бүгүнкү күндө билим берүү системасында кыргыз тилин мамлекеттик тил катары мамлекетибизде жашаган бардык улуттарга үйрөтүүнүн зарылдыгы курч коюлуп отурат. Бул көйгөйлөрдү чечүү окутуудагы жаңы жоболорду, окуу- тарбия иштеринин мазмунун усулдарды жаңылоону, кыргыз тилин экинчи тил катары окутуунун мамлекеттик стандартына ылайык иштөөнү талап кылат. Ушундан улам биздин мамлекеттик тил мугалимдери жыл сайын он күндүктүн алкагында өзгөчө ыкма менен интерактивдүү тактаны колдонуп сабак өтүп келишти

Замирбек кызы Гүмүшайдын ачык сабагынан:

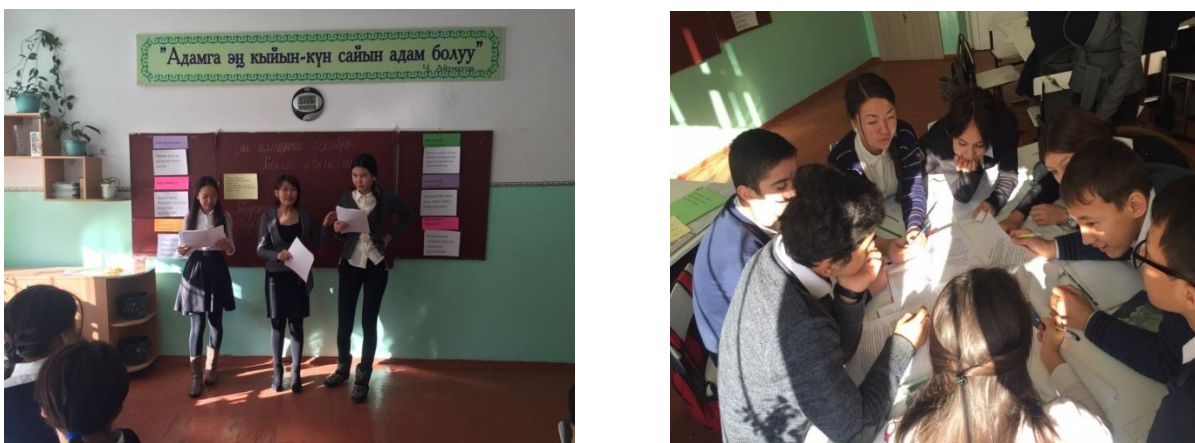
Өскөналиева Мөөржан айтбековнанын ачык сабагынан:

Болотканова Чынара Жаныбековнанын ачык сабагынан:

Бегалиева Нургул Жээнбаевнанын ачык сабагынан:

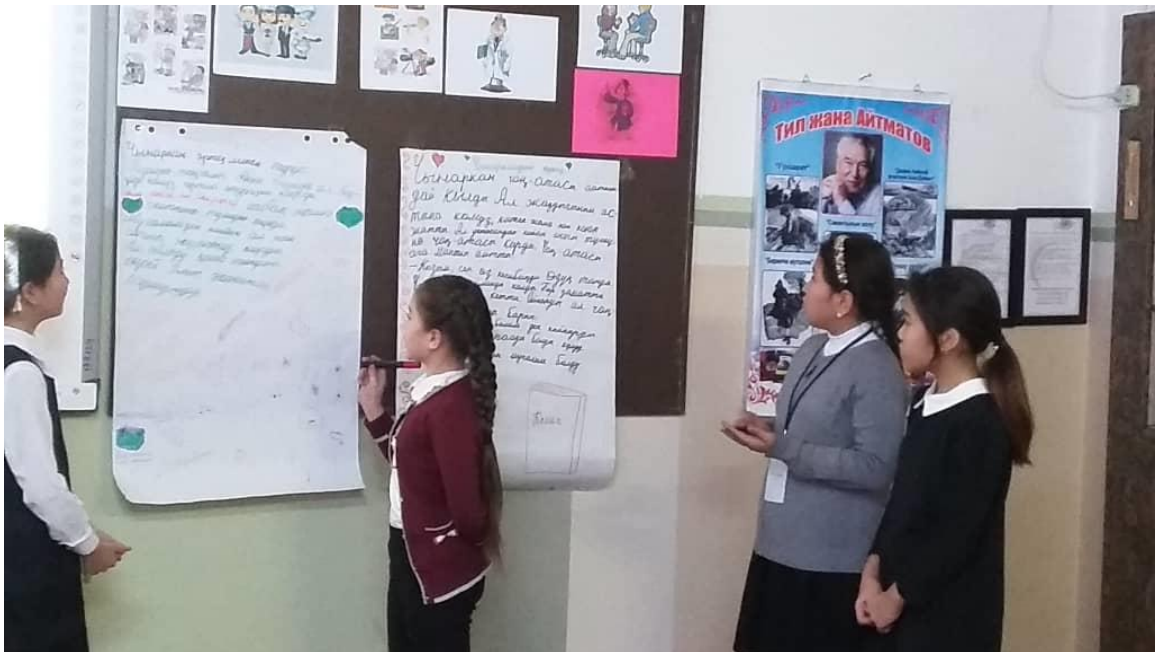

Кыргыз тили жана адабияты мугалими Шабданова Айзада Ашымовнанын сабагынан:

Кыргыз тили жана адабияты мугалими, жаш адис Кубанычбек кызы Калиянын сабагынан:

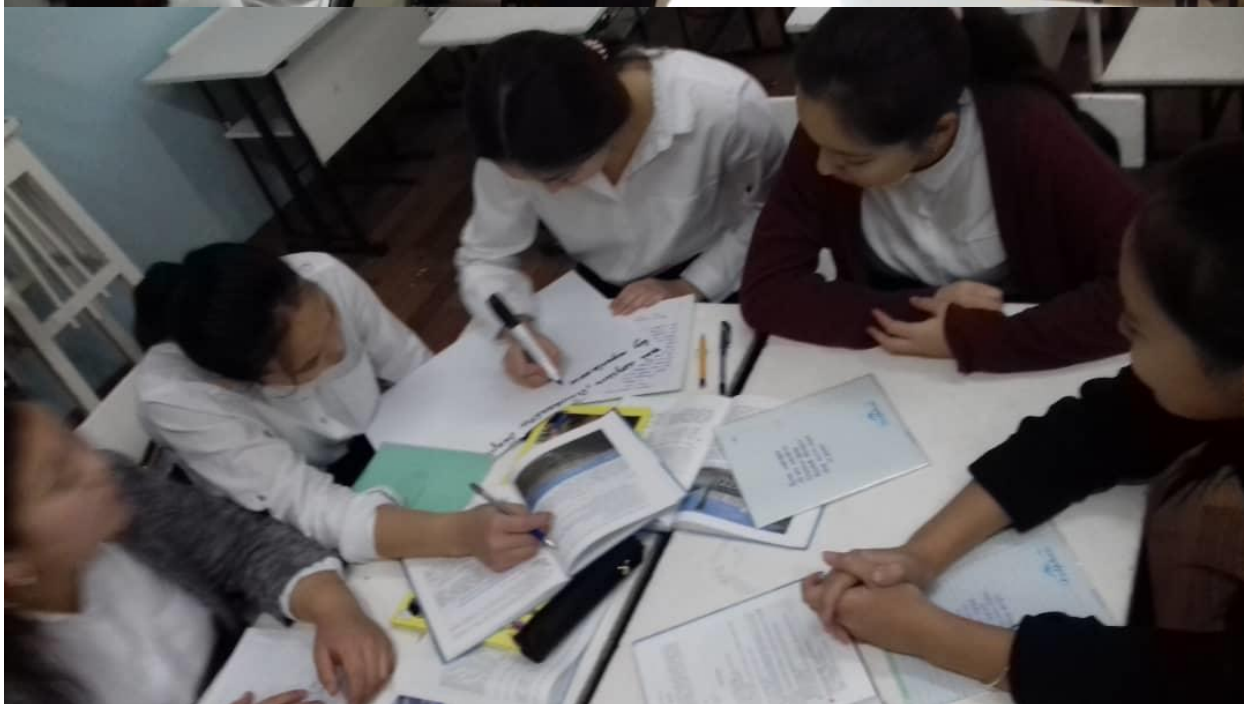
Кыргыз тили жана адабияты мугалими Болотканова Чынара Жаныбековнанын сабагынан:

Кыргыз тили жана адабияты мугалими, жаш адис Макиева Асель Сабырбековнанын сабагынан:

Кыргыз тили жана адабияты мугалими Кулмамбетова Бурул Тайгашкаевнанын сабагынан:

Ар кандай иш чараларда мугалимдер инновациялык технологияларды колдонуу менен ачык сабактарды өтүп келишет.

Ал эми улуттук адабият күнүн белгилөөгө карата төмөндөгүдөй иш чаралар өткөрүлдү:

Өткөрүлгөн ар бир иш чара жыйынтыкталып, анда активдүү катышкан окуучулар жыл сайын ардак баракчалар менен сыйланып турушту

Мамлекеттик тил боюнча мектептен класстан тышкаркы иштерди, тактап айтканда, адабий кече, адабий музыкалык кече, жолугушуу, диспут, викториналар, сахналык оюндарды коюу сыяктуу иш чаралар уюштурулуп турат жана окуучулардын тил үйрөнүүсүнө өбөлгө түзөт. Бул иш чараларды өткөрүүдө мугалимдер мамлекеттик тилде таза, туура, так, эркин, көркөм сүйлөөнүн үлгүлүү деңгээлине жетишүү, ошону менен бирге кыргыз тилинин ээси болгон кыргыз элинин каада-салт, үрп- адат, улуттук майрамдарын даңазалоо максатын көздөп келишет. Бирок акыркы эки жылга салыштырмалуу мугалимдердин иш чараларды өткөрүүдө анын эстетикалык жасалгасына, музыкалык коштоосуна (эгер керек болсо), окуучулардын сырткы келбетине (кийимине), сахнада өзүн алып жүрүү маданиятына тийиштүү көңүл бура баштаганы байкалды. Мугалим биринчи кезекте окуучуларга үлгү жана тарбиячы экенин эстен чыгарбашы зарыл.

Бул окуу жылдарында мугалимдер үчүн семинарлар да уюштурулуп турду. Семинардын катышуучулары үчүн мектептин мамлекеттик тил боюнча иш кагаздары, усулдук иштелмелери көргөзмөгө коюлду.

Семинардын ачылышы

Семинардын жүрүшүндө мамлекеттик тил боюнча укуктук- ченемдик актыларга токтолуп, аларды ишке ашыруудагы айрым көйгөйлөргө талкуулоо жүрдү

Кыргыз Республикасынын өкмөтүнүн 2013-жылдын 5-мартындагы № 114 “Мамлекеттик жана муниципалдык кызматчыларды мамлекеттик тилге окутуу жана иш кагаздарын жүргүзүүнү мамлекеттик тилге өткөрүү боюнча чаралар жөнүндө” токтомунун негизинде мектепте жүргүзүлүүчү иш кагаздар боюнча таркатма материалдар таратылып катышуучулар ортосунда тренинг жүргүзүлдү.

Шаардын мамлекеттик тил боюнча директордун орун басарлары төрт (топко)районго бөлүнүштү (Биринчи май, Октябрь, Ленин, Свердлов)

Топторго материалдар таркатылып, тапшырмалар берилди

Ар бир топ өзүнө берилген тапшырмадагы иш кагазы боюнча презентация жүргүздү

Семинардын жыйынтыгында Бишкек шаардык Билим берүү башкармалыгынын мамлекеттик тил боюнча адиси Нурдинова М.Ч. мамлекеттик тил боюнча мектептин директорунун орун басарларына ардак грамоталарды тапшырды.

Мектепте мамлекеттик тил маселеси жалпы ата- энелер чогулушунда да каралат. (Мамлекеттик тилди окутуунун методикасын өркүндөтүү маселесине карата (Кыргыз Республикасынын Президентинин 2013- жылдын 1- июлундагы № 155 Жарлыгын ишке ашыруу,жалпы ата- энелер чогулушуна карата) маалымат ата- энелердин назарына бурулду.

Анда “Кыргызтест” боюнча кененирээк маалыматка токтолдук:

2-бөлүм.

Билим берүү жана илим чөйрөсүндөгү тил саясаты Билим берүү чөйрөсүндөгү (мектепке чейинки, мектептеги, орто, жогорку кесиптик билим берүүдөгү) тил саясатынын максаттары жана милдеттери

Максаты – Кыргызстандын билим берүү системасынын бардык баскычтарында окутуунун тили катары мамлекеттик тилди колдонууну кеңейтүү, этностордун тилдеринде окуткан мектептерди көп тилдүү билим берүүнү киргизүү жана бирдиктүү стандарттарды ишке ашыруу үчүн шарттарды түзүү аркылуу бирдиктүү билим берүү процессине кошуу.

Коюлган максатка жетүү үчүн төмөнкү жалпы орто билим берүү мекемелеринде төмөнкүдөй милдеттерди аткаруу зарыл: -

- мектепте жана мектепке чейинки мекемелерде мамлекеттик тилде жана окутуунун башка тилдеринде окуткан, ошондой эле предметтик-тилдик интеграциялык окутуунун усулдарын билген педагогикалык кадрлардын жаңы муунун даярдоо;
- тилдик эмес ЖОЖдордун, орто кесиптик окуу жайлардын факультеттеринде мамлекеттик тилде окутуунун толук циклин жүргүзгөн бөлүмдөрдү ачуу; - Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги тарабынан

каржылануучу кыргыз тилиндеги бардык иштелмелерди министрликтин Интернет порталына жайгаштыруу аркылуу мамлекеттик тилде аралыктан окутуунун формасын киргизүү үчүн шарттарды түзүү;

- - ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген адамдар (ДМЧА) үчүн атайын маалымат алып жүрүүчүлөрдө ар түрдүү дисциплиналар боюнча кыргыз тилинде окуу-усулдук адабияттарды чыгаруу;
- - бардык жалпы билим берүү мекемелеринде (мектептерде, лицейлерде, гимназияларда ж.б.) кыргыз тили боюнча жазуу түрүндөгү класстан-класска көчүрүү сынагын, 9 жана 11-класстар үчүн бүтүрүү сынагын, ошондой эле милдеттүү түрдө орто жана жогорку кесиптик окуу жайларына өтүү жана аларды бүтүрүү сынактарын киргизүү;
- 9-класстын бүтүрүүчүлөрү үчүн Жалпы республикалык тестирлөөнүн системасын киргизүү жана «Кыргыз тили жана адабияты» предмети боюнча сынакты киргизүү;
- 11-класстын бүтүрүүчүлөрү үчүн Жалпы республикалык тестирлөөнүн алкагында «Кыргыз тили жана адабияты» предмети боюнча тестирлөө киргизүү;
- атайын ортожана жогорку окуу жайларынын бүтүрүүчүлөрү үчүн «Кыргыз тили жана адабияты», «Кыргызстан тарыхы» жана «Кыргызстан географиясы» дисциплиналары боюнча тестирлөөнүн негизинде мамлекеттик комплекстүү аттестацияны киргизүү.

Күтүлгөн натыйжалар

- **2017-жылдан баштап окуу башка тилдерде жүргүзүлгөн мектептердин бүтүрүүчүлөрүнүн мамлекеттик тилди билүү деңгээли В1 деңгээлине, башталгыч, орто кесиптик жана жогорку билим берүүнүн бүтүрүүчүлөрүнүкү В2 деңгээлине туура келиши. Аталган тил билүү деңгээлдери “Кыргызтест” тастыктамасынын негизинде белгиленет;**
- жарандардын кесиптик (атайын орто, жогорку) билимди мамлекеттик тилде алууга кепилдигин камсыз кылуу;
- расмий жана башка тилдерде билим берүү менен катар эле мамлекеттик тилде кесиптик билим берүү системасын калыптандыруу;
- билимдин атайын чөйрөлөрүндө активдүү колдонуу үчүн кыргыз тилинин илимий-билим берүүчүлүк стилин калыптандыруу.

Мына ушул Жарлыктын негизинде мектептин 10-классынын окуучулары «Кыргызтест» программасынан өтүп, купуя түрдө өзүлөрүнүн кыргыз тилин билүү деңгээлин текшере алышты.

Ар бир апрель айындагы усулдук кеңешмеде көчүрүү жана мамлекеттик экзамендерге тиешелүү билеттерди, тексттерди жана ага тиркемелерди даярдоо предметтик мугалимдерге тапшырылды. Ошондой эле мугалимдер өз кабинеттеринде “Экзаменге даярдануу” бурчун түзүшүп даярданып атышты.

2015-2020-окуу жылдарындагы жакшы жетишкендиктер болуп кыргыз тили жана адабияты кабинеттеринин техникалык каражаттар жана тематикалык стенддер менен жабдылышы эсептелинет. Мисалга алсак мектепте бардыгы болуп 6 кабинет болсо, анын бардыгында техникалык каражат бар. Мугалимдердин демилгеси менен 114-кабинет «Ресурстук кабинетке» айланган, 103-кабинет «Мамлекеттик тил» кабинети болуп, шаардык конкурста 2-орунга илинсе (2017-2018-окуу жылында), 303-кабинетти жалпы мектеп жамаатынын жардамы менен «Кыргыз тили жана Чыңгыз Айтматов» кабинети кылып даярдап, шаардык конкурстан байгелүү 1-орунга ээ болду. (2019-2020-окуу жылында)

Кыргыз тилин окутуудагы иштер аткарылып жаткан багытта системага салынып, өз алдынча изилдөөнүн предмети болуп илимий коомчулукта маанилүү маселе катары сунушталды. Аталган багыттар боюнча эксперименттик иш жүргүзүүдө өзүбүз өткөргөн тажрыйба сабактары, мугалимдердин ачык сабактары практика учурунда коллективдүү талкууга алынды да, окуучулардын билимине, билимин турмуш менен байланыштыра алган билгичтик көндүмдөрүнө кандай таасир бере тургандыгына карай бааланды. Натыйжада, кыргыз тили предметинен инновациялык сабактарды берүү боюнча иштер, класстык сааттарды уюштуруу- инновациялык технология экендиги аныкталды.

Келерки 2020-2021-окуу жылына карата мамлекеттик тилди үйрөтүү боюнча коюлуучу максаттары:

- Мамлекеттик тил боюнча укуктук- нормативдик актылардын негизинде иш алып барууну улантуу;
- Мамлекеттик Билим берүү стандартынын талаптарынан төмөн болбогон деңгээлде Билим берүү программасын өздөштүрүү боюнча мамлекеттик тилди өнүктүрүү;
- Мамлекеттик тилди окутууда талапка ылайык инновациялык технологияларды колдонуу;
- Эксперименталдык аянтчанын үстүндө сапаттуу иш алып барууну улантуу;
- Мугалимдердин шаардык жана райондук семинарларга үзгүлтүксүз барып туруусу аркылуу кесипчилик чеберчилигин өркүндөтүү;

- Мамлекеттик тил кабинеттеринин заманбап технологиялары менен камсыздоо;
- Окуучулардын билимин баалоонун бирдиктүү системасын иштеп чыгуу

Милдеттери:

- Окуучуларды «Кыргызтест» программасынын негизинде сапаттуу даярдоону улантуу
- Окуучуларды окугандарын, көрүп уккандарын туура түшүнүүгө үйрөтүү;
- Окуучуларды уккан окуясын, өз оюн, башынан өткөргөн окуяларын оозеки жана жазуу түрүндө түшүндүрүп бере алууга үйрөтүү;
- Кыргыз тилине болгон сүйүүсүн ойготуу, эрежелерди системалуу түрдө үйрөтүү жана кыргыз тилин аң- сезимдүү түрдө колдонууга жеткирүү;
- Дайыма пландуу түрдө окутууну көндүм адатка айландыруу;
- Окуучулардын сөз байлыгын өстүрүү;
- Кыргыз элинин маданий мурастарын таанытуу;
- Класстан тышкаркы иштерди уюштуруу;
- Кыргыз тилин окутуу процессинде окуучулардын кеп ишмердүүлүктөрүн өркүндөтүүгө шарт түзүү;
- Окуучунун жекече мүмкүнчүлүктөрүн, таанып билүүчүлүк кызыгууларын, керектөө муктаждыктарын эске алуу;
- Окуучулардын алган билимдеринин практикалык маанисин так аныктай алуусуна жана качан,кайсы учурда колдонууну билүүсүнө жетишүү;
- Кыргыз тилинин сөз байлыгын, грамматикалык түзүлүшүн жана адабий нормаларын өздөштүрүү;
- Окуучулардын коммуникативдик компетенцияларын өркүндөтүүгө артыкчылыктуу маани беруу;
- Сабак процессинде жандуу, максаттуу пикир алышууга өзгөчө көңүл буруу ж.б. талаптарды аткаруу.